

Spis treści

Wstęp	7
1. Badania nad działaniem i kapitałami instytucji edukacyjno-wychowawczej oraz młodzieżą w warunkach zmiany społecznej (pole problemowe)	19
1.1. Wybrane podejścia do działania społecznego w myśli społecznej	19
1.2. Pojmowanie działania społecznego w pedagogice społecznej	29
1.3. Podmiotowość w działaniu	35
1.4. Instytucje społeczne – instytucjonalizacja organizacji	40
1.5. Ku pedagogicznemu opisowi rzeczywistości instytucjonalnej	57
1.6. Nowa analiza instytucjonalna – możliwość opisu działań instytucjonalnych organizacji dla/przez pedagogów	64
1.7. Kapitał społeczny i kulturowy a instytucje i jednostki w działaniu	70
1.8. Działanie – instytucja – organizacja – kapitały. Wzajemne uwarunkowania w perspektywie pedagogicznej	77
1.9. Jednostkowa i instytucjonalna zmiana społeczna w perspektywie pedagogicznej	83
1.10. Modernizacja środowisk i instytucji a kontekst postmodernistycznej codzienności	90
1.11. Współczesne problemy młodzieży (i z młodzieżą) w globalizującym się społeczeństwie	108
1.12. Młodzież w obliczu wykluczenia i marginalizacji. Wysiłek normalizacji poprzez budowę kapitału tożsamościowego	140
2. Metodologia i organizacja badań	155
2.1. Społeczno-kulturowe uwarunkowania badań pedagogicznych	155
2.2. Źródła badań empirycznych, metody badawcze, organizacja badań	168
3. Ochotnicze Hufce Pracy – instytucja oświaty, wychowania, wsparcia i rynku pracy w działaniu	173
3.1. Dzieje OHP ze szczególnym uwzględnieniem transformacji końca XX i początku XXI wieku	173
3.2. Podstawy prawne działania OHP	184
3.3. Struktura organizacyjna i baza materialna OHP	186
3.4. Kadra Ochotniczych Hufców Pracy	193
3.5. Adresaci oferty OHP na początku XXI wieku	198
3.6. OHP jako instytucja edukacyjna	217

3.7. Działalność opiekuńczo-wychowawcza w OHP	230
3.8. Resocjalizacyjna i profilaktyczna działalność OHP	242
3.9. OHP jako instytucja poradnictwa, informacji zawodowej i rynku pracy	250
4. Ochotnicze Hufce Pracy w środowisku. Sprzymierzeńcy instytucji w pracy z zaniedbaną i trudną młodzieżą	273
4.1. OHP w lokalnej przestrzeni odbioru i działania	274
4.2. Pozycja OHP w środowisku lokalnym	280
4.3. Zakres współdziałania badanych partnerów z OHP	288
4.4. Partnerstwo „z”/„dla” OHP. Refleksje na kanwie badań i uczestnictwa	298
5. Uwarunkowania marginalizacji społecznej i kulturalnej młodzieży objętej pracą struktur OHP	307
5.1. Kapitał społeczno-kulturowy badanej młodzieży OHP	307
5.2. Trudności w „projektowaniu” siebie samego	313
5.3. Świat wartości w życiu codziennym badanej młodzieży	317
5.4. Rodzina w percepcji badanych	321
5.5. Miejsce zwane hufcem w opinii badanych	326
5.6. Młodzież OHP – wnioski wychowawcze	338
6. Losy absolwentów OHP jako wyznacznik pracy instytucji	343
6.1. Koncepcja i metodologia badań pozycji i losów absolwentów OHP	343
6.1.1. Operacjonalizacja problematyki badawczej	348
6.1.2. Problematyka i procedury badań	349
6.1.3. Dobór próby badawczej	351
6.2. Charakterystyka badanej zbiorowości absolwentów	353
6.3. Badani absolwenci OHP a świat wartości	362
6.4. Kultura czasu wolnego badanych absolwentów OHP	373
6.5. Aktywność badanych absolwentów OHP w próżni społecznej?	382
6.5.1. Kim jestem? – autoidentyfikacje badanych absolwentów	385
6.5.2. Międzypokoleniowy przekaz statusów i wartości	388
6.6. Struktury OHP w percepcji badanych absolwentów	401
6.6.1. Ocena klimatu panującego w hufcach	401
6.6.2. Hufiec miejscem przygotowania do zawodu	404
6.6.3. Oczekiwania absolwentów wobec struktur OHP	421
6.6.4. Mocne i słabe strony pobytu w OHP w opiniach badanych absolwentów	426
6.7. Ogólna pozycja zawodowo-społeczna badanych absolwentów	430
6.8. Więzi społeczne i aktywność obywatelska badanych	436
6.9. Plany życiowe badanych absolwentów OHP	451
6.10. Model badawczy a pozycja społeczna i zawodowa badanych absolwentów OHP	464
6.11. Tożsamość badanych absolwentów OHP	469
Zakończenie	477
Literatura	489